Tuomas Ojanen
1.12.2017

Eduskunnan perustuslakivaliokunnalle

HE 159/2017 vp eduskunnalle laiksi sosiaali- ja terveystietojen toissijaisesta käytöstä sekä eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

Yksityiselämän ja henkilötietojen suoja

1.lakiehdotus tuo ennen muuta esiin arkaluontoisina henkilötietoina pidettävien terveystietojen käsittelyyn liittyviä kysymyksiä. Lakiehdotus tarkoittaisi poikkeamista arkaluontoisina henkilötietoina pidettävien terveystietojen[1] käsittelykiellosta ja toisaalta henkilötietojen perusperiaatteisiin kuuluvasta käyttötarkoitussidonnaisuudesta. Lisäksi ehdotuksessa poiketaan vaatimuksesta hankkia tutkittavan (tai potilaan) suostumus esimerkiksi terveydentilaa koskevien tietojen käsittelemiseen tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoiminnassa.

1. Lakiehdotusta on siten tarkasteltava yksityiselämän ja henkilötietojen suojan kannalta ottaen erityisesti huomioon perustuslakivaliokunnan lausuntokäytännöstä ilmenevät seuraavat linjaukset arkaluontoisista tiedoista, käyttötarkoitussidonnaisuudesta ja suostumuksesta.

Tässä yhteydessä on korostettava, että toukokuussa 2018 välittömästi kaikissa jäsenvaltioissa sovellettavaksi tulevassa ja myös suomalaista lainsäätäjää sitovassa Euroopan unionin yleisessä tietosuoja-asetuksessa säädetään kansallisesta liikkumavarasta muun muassa juuri siltä osin kuin kysymyksessä ovat tietosuoja-asetuksen 9 artiklassa tarkoitetut erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvat tiedot, jotka vastaavat pääosin perustuslakivaliokunnan käytännössä tarkoitettuja arkaluonteisia tietoja (ks. PeVL 49/2017 vp). Tarkkaan ottaen tietosuoja-asetuksen 9 artiklan 4 kohdassa on määrätty, että ”(j)äsenvaltiot voivat pitää voimassa tai ottaa käyttöön lisäehtoja, mukaan lukien rajoituksia, jotka koskevat geneettisten tietojen, biometristen tietojen tai terveystietojen käsittelyä.” Kansallinen sääntely on siis sallittua, muttei käskettyä, tietosuoja-asetuksen kannalta.

Samoin on korostettava, että perustuslakivaliokunta on pitänyt ”tärkeänä, että siltä osin kuin Euroopan unionin lainsäädäntö edellyttää kansallista sääntelyä tai mahdollistaa sen, tätä kansallista liikkumavaraa käytettäessä otetaan huomioon perus- ja ihmisoikeuksista seuraavat vaatimukset” (ks. PeVL 49/2017 vp ja PeVL 25/2005 vp).

Näin ollen ehdotuksen valtiosääntöoikeudellisessa arvioinnissa on huomioitava arkaluontoisia henkilötietoja, käyttötarkoitussidonnaisuuden periaatetta ja suostumusta koskevat perustuslakivaliokunnan linjaukset, joista voidaan tiivistetysti todeta seuraavaa

[1] Samoin sosiaalitietoihin voi sisältyä arkaluontoisia henkilötietoja, joita terveydentilaa koskevat tiedot ovat kuitenkin kauttaaltaan.

(ks. kootusti varsinkin tuoreempi lausuntokäytäntö PeVL 49/2017 vp, PeVL 31/2917 vp, PeVL 13/2017 vp ja PeVL 42/2016 vp):

Arkaluontoisten tietojen käsittelyä koskevat vaatimukset

- Perustuslain 10 §:n 1 momentin mukaan henkilötietojen suojasta säädetään tarkemmin lailla. Perustuslakivaliokunnan vakiintuneen käytännön mukaan lainsäätäjän liikkumavaraa rajoittaa tämän säännöksen lisäksi myös se, että henkilötietojen suoja osittain sisältyy samassa momentissa turvatun yksityiselämän suojan piiriin. Kysymys on kaiken kaikkiaan siitä, että lainsäätäjän tulee turvata tämä oikeus tavalla, jota voidaan pitää hyväksyttävänä perusoikeusjärjestelmän kokonaisuudessa. Valiokunta on käytännössään pitänyt henkilötietojen suojan kannalta tärkeinä sääntelykohteina ainakin rekisteröinnin tavoitetta, rekisteröitävien henkilötietojen sisältöä, niiden sallittuja käyttötarkoituksia mukaan luettuna tietojen luovutettavuus sekä tietojen säilytysaikaa henkilörekisterissä ja rekisteröidyn oikeusturvaa. Näiden seikkojen sääntelyn lain tasolla tulee lisäksi olla kattavaa ja yksityiskohtaista (ks. esim. PeVL 13/2016 vp, s. 3—4).
- Yksityiselämän suojaan kohdistuvia rajoituksia on arvioitava kulloisessakin sääntely-yhteydessä perusoikeuksien yleisten rajoitusedellytysten valossa (ks. PeVL 42/2016 vp, s. 2—3 ja siinä viitatut lausunnot). Valiokunta on tämän vuoksi aikaisemmin arvioinut esimerkiksi arkaluonteisten tietojen käsittelyn sallimisen koskevan yksityiselämään kuuluvan henkilötietojen suojan ydintä (PeVL 37/2013 vp, s. 2/I), minkä johdosta esimerkiksi tällaisia tietoja sisältävien rekisterien perustamista on arvioitava perusoikeuksien rajoitusedellytysten, erityisesti rajoitusten hyväksyttävyyden ja oikeasuhtaisuuden, kannalta (PeVL 29/2016 vp, s. 4—5 ja esimerkiksi PeVL 21/2012 vp, PeVL 47/2010 vp sekä PeVL 14/2009 vp). Valiokunta on antanut merkitystä luovutettavien tietojen luonteelle arkaluonteisina tietoina arvioidessaan tietojen saamista ja luovuttamista salassapitovelvollisuuden estämättä koskevaa sääntelyn kattavuutta, täsmällisyyttä ja sisältöä (ks. esim. PeVL 38/2016 vp, s. 3).
- Valiokunta on painottanut arkaluonteisten tietojen käsittelyn aiheuttamia uhkia. Valiokunnan mielestä esimerkiksi arkaluonteisina tietoina pidettävien biometristen tunnisteiden rekisteröinti merkitsee erityistä tarvetta huolehtia järjestelmään talletettavien henkilötietojen suojaamisesta väärinkäytön vaaroilta ja kaikenlaiselta tietojen laittomalta saannilta ja käytöltä (PeVL 13/2017 vp, s. 5, PeVL 29/2016 vp, s. 5). Valiokunta on kiinnittänyt erityistä huomiota siihen, että arkaluonteisten tietojen käsittely on syytä rajata täsmällisillä ja tarkkarajaisilla säännöksillä vain välttämättömään (ks. esim. PeVL 13/2017 vp, s. 5 ja PeVL 3/2017 vp, s. 5). Erityisesti lasten tietojen käsittelyn osalta valiokunta muistuttaa, että lapsilta otettujen biometristen tunnisteiden käsittelyn tulee olla välttämätöntä hyväksyttävän tarkoituksen kannalta (ks. PeVL 33/2016 vp, s. 5 ja PeVL 29/2016 vp, s. 6).

Käyttötarkoitussidonnaisuuden periaate

- Perustuslakivaliokunta on korostanut tarvetta varmistaa käyttötarkoitussidonnaisuuden periaatteen toteutuminen henkilötietojen käsittelyssä (ks. Ks. PeVL 13/2017 vp ja PeVL 33/2016 vp, s. 5 ja siinä viitatut lausunnot). Valiokunnan mukaan Tietojen käyttämiseen varsinaisen keräämis- ja tallettamistarkoituksen ulkopuolelle jääviin tarkoituksiin on perustuslakivaliokunnan mielestä kyseessä olevan kaltaisten laajojen biometrisiä tunnisteita sisältävien rekisterien yhteydessä syytä suhtautua kielteisesti. Käyttötarkoitussidonnaisuudesta voidaan tällöin tehdä vain täsmällisiä ja vähäisiksi luonnehdittavia poikkeuksia. Sääntely ei saa johtaa siihen, että muu kuin alkuperäiseen käyttötarkoitukseen liittyvä toiminta muodostuu rekisterin pääasialliseksi tai edes merkittäväksi käyttötavaksi (PeVL 14/2009 vp). Passilakiehdotusta tarkastellessaan valiokunta katsoi etenkin käyttötarkoituksen määrittelyltä edellytettävän täsmällisyys- ja tarkkarajaisuusvaatimuksen kannalta epäasianmukaiseksi sen, että passirekisterin sormenjälkitiedot olisivat olleet käytettävissä henkilöllisyyden selvittämiseksi suoritettaessa sellaista poliisin yksittäistä tehtävää, joka välttämättä edellyttää henkilöllisyyden varmistamista (PeVL 14/2009 vp, s. 4/II). Biopankkilakiehdotusta koskevassa lausunnossaan valiokunta taas katsoi, että lakiehdotuksen 19 §:ssä ”on arkaluonteisten henkilötietojen käyttötarkoitussidonnaisuuden (vrt. PeVL 14/2009 vp, s. 4/II) kannalta asianmukainen ehdoton kielto käyttää biopankissa säilytettävää näytettä tai siihen liittyvää tietoa

rikostutkinnassa ja hallinnollisessa tai muussa henkilöä koskevassa päätöksenteossa sekä yksittäisen henkilön työkyvyn arvioinnissa ja luotto- ja vakuutuslaitoksen päätöksenteossa" (PeVL 10/2012 vp).

Suostumus

- Perustuslakivaliokunta on katsonut perusoikeusrajoituksen kohteeksi joutuvan henkilön suostumuksella voivan sinänsä olla merkitystä valtiosääntöoikeudellisessa arvioinnissa. Valiokunta on kuitenkin käytännössään pitänyt tällaista sääntelytapaa ongelmallisena ja korostanut suurta pidättyväisyyttä suostumuksen käyttämisessä perusoikeuksiin puuttumisen oikeutusperusteena. Valiokunnan mukaan tällainen sääntelytapa ei ole helposti sovitettavissa yhteen perustuslain 2 §:n 3 momentissa vahvistettuun oikeusvaltioperiaatteeseen sisältyvän vaatimuksen kanssa, jonka mukaan julkisen vallan käytön tulee perustua lakiin. Toimivallasta puuttua yksilön perusoikeuksiin on lisäksi aina säädettävä riittävän tarkkarajaisella ja soveltamisalaltaan täsmällisellä lailla (PeVL 30/2010 vp, s. 6/II). Valiokunta onkin pitänyt selvänä, että perusoikeussuoja ei voi oikeudellisena kysymyksenä menettää aina merkitystään pelkästään siksi, että laissa säädetään jonkin toimenpiteen vaativan kohdehenkilön suostumusta. Perusoikeussuojaa ei voida millaisessa asiassa tahansa jättää riippumaan asianomaisen suostumuksesta. Valiokunta on pitänyt tässä suhteessa oleellisena sitä, mitä voidaan pitää oikeudellisesti relevanttina suostumuksena tietyssä tilanteessa, ja edellyttänyt suostumuksenvaraisesti perusoikeussuojaan puuttuvalta lailta muun muassa tarkkuutta ja täsmällisyyttä, säännöksiä suostumuksen antamisen ja sen peruuttamisen tavasta, suostumuksen aitouden ja vapaaseen tahtoon perustuvuuden varmistamista sekä sääntelyn välttämättömyyttä (PeVL 19/2000 vp, s. 3/II, PeVL 27/1998 vp, s. 2/II sekä PeVL 19/2000 vp, s. 3/II).
- Tässä yhteydessä on korostettava, että tieteellistä tutkimus- ja kehittämistoimintaa koskeva Euroopan Neuvoston biolääketiedesopimuksen biolääketiedesopimuksen 16 artikla edellyttää, että tieteelliseen tutkimukseen hankitaan tutkittavan suostumus. Perustuslakivaliokunta myös totesi biopankkilakia koskevassa lausunnossaan, että biopankkilakiehdotuksen 12 §:n sääntely ns. laajasta suostumuksesta oli merkityksellistä yksilön itsemääräämisoikeuden kannalta. Itsemääräämisoikeus kiinnittyy useisiin perusoikeuksiin, erityisesti perustuslain 7 §:n säännöksiin henkilökohtaisesta vapaudesta ja koskemattomuudesta sekä 10 §:n säännöksiin yksityiselämän suojasta (HE 309/1993 vp, s. 46/II, PeVL 59/2002 vp, s. 3/II, PeVL 17/2006 vp, s. 2—3, PeVL 24/2010 vp, s. 3/I). Valiokunta piti itsemääräämisoikeuden kannalta muun muassa tärkeänä, että ehdotetun sääntelyn lähtökohtana on henkilön nimenomaisesti ja kirjallisesti antama suostumus hänestä otettujen näytteiden säilyttämiseen biopankissa ja käyttämiseen biopankkitutkimuksessa. Pelkkä suostumusvaatimus ei tällaisessa yhteydessä kuitenkaan olisi riittävä. Suostumuksen on perustuttava riittävää tietoon näytteiden käyttötarkoituksesta ja muista näytteiden antajan kannalta merkityksellisistä yksityisyyden suojaan liittyvistä seikoista. Lisäksi on välttämätöntä, että suostumuksen antaja voi rajoittaa suostumuksensa sisältöä ja halutessaan peruuttaa antamansa suostumuksen (PeVL 10/2012 vp).

Edellä selostettuja valtiosääntöoikeudellisia vaatimuksia juontuu Suomea velvoittavista kansainvälisistä sopimuksista, joista on Euroopan ihmisoikeussopimuksen 8 artiklan aj sitä koskevan ihmisoikeustuomioistuimen oikeuskäytännön ohella erityisesti korostettava Euroopan neuvoston yleissopimusta yksilöiden suojelusta henkilötietojen automaattisessa tietojenkäsittelyssä (ETS nro 108, SopS 36/1992), *tietosuojasopimus*) ja Euroopan neuvoston ihmisoikeuksien ja ihmisarvon suojaamisesta biologian ja lääketieteen alalla tehtyä yleissopimusta (SopS 23—24/2010, *biolääketiedesopimus*).

Lisäksi EU-oikeuden tasolta merkityksellisiä ovat tietosuoja-asetuksen ohella unionin perusoikeuskirjan 7 ja 8 artiklat yksityiselämän ja henkilötietojen suojasta, sellaisina kuin niiden sisältö on täsmentynyt EU-tuomioistuimen oikeuskäytännössä.

Arvio

Nähdäkseni ehdotettu sääntely toissijaisesta käytöstä ei monessa suhteessa täytä edellä selostettuja perustuslakivaliokunnan aiempia valtiosääntöoikeudellisia linjauksia arkaluontoisten henkilötietojen käsittelystä, käyttötarkoitussidonnaisuuden periaatteesta arkaluontoisten henkilötietojen yhteydessä sekä suostumuksesta.

Ehdotettu sääntely ei ole ongelmatonta käyttötarkoituksen määrittelyltä edellytettävän täsmällisyys- ja tarkkarajaisuusvaatimuksen kannalta, koska lain 2 §:ssä määritellyt käyttötarkoitukset ovat väljiä ja yleispiirteisiä, vaikka niitä luettaisiin yhdessä 3 §:n määritelmäsäännöksen kanssa.

Sääntely ei myöskään merkitse käyttötarkoitussidonnaisuudesta ”vain täsmällisiä ja vähäisiksi luonnehdittavia poikkeuksia”, koska 1 §:ssä tarkoitettuja henkilötietoja käsiteltäisiin 2 §:ssä väljästi määriteltyihin käyttötarkoituksiin, vaikka niitä ei olisi alun perin tallennettu mainitussa tarkoituksessa.

Sääntelyssä ei edelleen riittävästi kaikilta osin täyty arkaluontoisten henkilötietojen käsittelyä koskeva välttämättömyyden vaatimus esimerkiksi siltä osin kuin kysymys on kehittämis- ja innovaatiotoiminnasta, jota voidaan pitää myös ongelmallisena täsmällisyys- ja tarkkarajaisuusvaatimuksen kannalta.

Sääntely ei myöskään riittävästi toteuta esimerkiksi biolääketiedesopimuksen mukaista velvoitetta hankkia tutkittavan suostumus terveydentilatietoja koskevaan tutkimukseen ja opetukseen.[2]

Ja niin edelleen.

Osin – mutta toisaalta vain osin – ehdotetun sääntelyn pulmia perustuslakivaliokunnan aiemman lausuntokäytännön valossa voidaan vähentää esimerkiksi tietojen anonymisoinnilla ja antamalla jokaiselle oikeus kieltää tietojensa toissijainen käyttö (opt-out -menettely).

Valtiosääntöoikeudellisena kysymyksenä on kuitenkin nyt myös, missä määrin perustuslakivaliokunnan edellä selostettuja aiempia linjauksia arkaluontoisina henkilötietoina pidettävien terveystietojen käsittelystä ja käyttötarkoitussidonnaisuudesta poikkeamisesta sekä suostumuksesta sellaisenaan sovelletaan käsillä olevaan lakiehdotukseen, etenkin kun samalla otetaan huomioon EU:n tietosuoja-asetuksen soveltamisen alkaminen ensi vuoden toukokuussa. Tietosuoja-asetus on kuitenkin kaikilta osiltaan velvoittava ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa. Kuten edellä

[2] Ks. myös suostumuksesta opetuksessa EIT, *Konovalova v. Russia*, jossa EIT totesi 8 artiklan loukkauksen, kun lääketieteen opiskelijat olivat ilman naisen nimenomaista suostumusta seuranneet synnytystä).

totesin, tietosuoja-asetuksen 9 artikla sallii, muttei käske, täydentävään tai tiukempaan kansalliseen sääntelyyn terveydentilaa koskevien tietojen kaltaisista arkaluontoisista tiedoista (tietosuoja-asetuksen 9 artiklan 4 kohdan mukaan ”Jäsenvaltiot voivat pitää voimassa tai ottaa käyttöön lisäehtoja, mukaan lukien rajoituksia, jotka koskevat geneettisten tietojen, biometristen tietojen tai terveystietojen käsittelyä.”).

Kysymys on näin ollen siitä, missä määrin henkilötietojen suojaan liittyvät sääntelyn kattavuuden sekä täsmällisyyden ja tarkkarajaisuuden vaatimukset voidaan myös arkaluontoisten henkilötietojen suhteen täyttää yleisellä Euroopan unionin asetuksella ja/tai kansalliseen oikeuteen sisältyvällä yleislailla (ks. PeVL 49/2017 vp ja siinä mainitut muut lausunnot). Kysymyksen arvioinnissa on otettava huomioon, että tietosuoja-asetuksen soveltaminen on vasta alkamassa ensi vuonna ja että sen täsmällisempi sisältö näin ollen tarkentuu vasta ajan myötä EU-tuomioistuimen oikeuskäytännössä. Viittaan perustuslakivaliokunnan lausuntoon 49/2017 vp selostuksena niistä kansallisen sääntelyn ja EU:n tietosuoja-asetuksen suhteeseen liittyvistä näkökohdista, jotka tulisi huomioida tietosuoja-asetuksen täytäntöönpanon tässä vaiheessa.

Lisäksi perustuslakivaliokunnan lausuntokäytännössä on pidetty ”tärkeänä, että siltä osin kuin Euroopan unionin lainsäädäntö edellyttää kansallista sääntelyä tai mahdollistaa sen, tätä kansallista liikkumavaraa käytettäessä otetaan huomioon perus- ja ihmisoikeuksista seuraavat vaatimukset.” (ks. viimeksi PeVL 49/2017 vp, ks. myös PeVL 31/2017 vp). Jos tästä linjauksesta pidetään edelleen kiinni, edellä selostetut perustuslakivaliokunnan linjaukset on perusteltua ulottaa nyt käsillä olevaan lakiehdotukseen lopputuloksella, että ehdotettua sääntelyä on monelta osin täsmennettävä ja täydennettävä, jotta se täyttäisi perustuslakivaliokunnan käytännöstä juontuvat vaatimukset.

Perustuslain 124 §

Lakiehdotuksen 9 §:n mukaan sosiaali- ja terveysministeriö voisi perustaa Sosiaali- ja terveysalan käyttölupaviranomaisen alaisuudessa toimivan osakeyhtiön yksin taikka yhden tai useamman 6 §:ssä tarkoitetun organisaation, opetus- ja kulttuuriministeriön, työ- ja elinkeinoministeriön tai valtiovarainministeriön kanssa. Säännös ei olisi velvoittava vaan mahdollistava. Osakeyhtiön toimintaan sovellettaisiin osakeyhtiölakia.

Yksityiskohtaisten perustelujen mukaan oikeushenkilön perustaminen liittyy osaltaan 50 §:ssä tarkoitettuihin palvelumaksuihin sekä mahdollisuuteen vastata palvelusta saatavilla tuotoilla joustavasti odotettavissa olevan palveluvolyymin kasvuun. Jos palvelua hoidettaisiin puhtaana viranomaistoimintana, käyttölupaviranomaisen maksujen olisi perustuttava maksuperustelakiin. Jos sen sijaan osa toiminnoista hoidettaisiin yhtiössä, ansaintalogiikka voisi olla toisenlainen ja rahoitusmahdollisuudet olisivat joustavammat. Tällöin voitaisiin kiinnittää paremmin huomiota myös toimijoiden erilaisiin palveluntarpeisiin, sekä kustannusten oikeudenmukaiseen jakautumiseen. Toisin kuin käyttölupaviranomaisen, osakeyhtiön palvelutoiminta ei olisi riippuvainen valtion talousarviosta, joten palveluiden rahoittaminen olisi pitkäjänteisempää ja

kustannusneutraalimpaa, eikä sen kehittäminen rasittaisi alkuvaiheen investointeja ja toimintaa lukuun ottamatta valtiontaloutta.

Oikeushenkilö olisi pykälän mukaan perustettava valtionyhtiönä, jolloin huomioon olisi otettava valtionyhtiöitä koskeva sääntely.

Vaikka yhtiö voisi hoitaa liiketaloudellista toimintaa, sen ei olisi tarkoitus tuottaa voittoa. Tuotot, jotka yhtiö saisi ylläpitämistään palveluista, olisi ohjattava tarkoitettujen palvelujen tuottamiseen. Yhtiön voitto olisi siis käytettävä kokonaisuudessaan siten, että sillä tuotetaan ja kehitetään yhtiön tehtävien mukaista omaa toimintaa ja palveluja.

Ehdotettua sääntelyä mahdollisuudesta perustaa osakeyhtiö lakiehdotuksen 9 §:n mukaisesti on arvioitava perustuslain 124 §:n kannalta. Nähdäkseni ehdotus on muutoin ongelmaton perustuslain 124 §:n näkökulmasta lukuun ottamatta kysymystä siitä, onko tehtävien siirto osakeyhtiölle tarkoituksenmukaista perustuslain 124 §:ssä tarkoitetulla tavalla.

Perustuslain esitöiden mukaan tarkoituksenmukaisuusarvioinnissa on kiinnitettävä huomiota hallinnon tehokkuuden ja muiden hallinnon sisäisiksi luonnehdittavien tarpeiden ohella yksityisten henkilöiden ja yhteisöjen tarpeisiin. Myös hallintotehtävän luonne olisi otettava huomioon. Tarkoituksenmukaisuusvaatimus voi palveluiden tuottamiseen liittyvien tehtäväien kohdalla täyttyä helpommin kuin esimerkiksi yksilön tai yhteisön keskeisiä oikeuksia koskevan päätöksenteon kohdalla (HE 1/1998 vp, s. 179).

Esityksen mukaan yhtiölle ei siirrettäisi päätösvaltaa, vaan palveluiden tuottamiseen liittyviä velvoitteita, mistä syystä olisi kynnys tehtävien siirrolle matalampi kuin annettaessa päätösvaltaa. Kysymys olisi teknisluonteisista, viranomaisten toimintaa tukevista tehtävistä, jotka toteutettaisiin pitkälti Sosiaali- ja terveysalan käyttölupaviranomaisen ohjauksessa ja valvonnassa. Yhtiölle ei säännöksen mukaan annettaisi tietojen luovuttamista koskevia tehtäviä, vaan käyttölupaprosessista ja anonyymien tietojen luovuttamisesta vastaisi aina käyttölupaviranomainen tai muu viranomainen.

Nähdäkseni ehdotus tuo esiin uuden valtiosääntöoikeudellisen tulkintakysymyksen perustuslain 124 §:n mukaisen tarkoituksenmukaisuusvaatimuksen täyttymisestä, jonka arvioinnissa on otettava huomioon, että kysymys olisi kuitenkin arkaluontoisten henkilötietojen käsittelyyn liittyvistä palveluista. Oma kantani on, että tehtävien siirron tarkoituksenmukaisuus vaikuttaa kyseenalaiselta, vaikka kynnys tehtävien siirrolle onkin matalampi kuin annettaessa varsinaista päätösvaltaa.

Helsingissä 1. päivänä joulukuuta 2017

Tuomas Ojanen

OTT, professori

Helsinki